

ABONAMENTELE

Pentru Sibiu:

1 lună-85 cr., $\frac{1}{4}$ an 2 fl. 50 cr., $\frac{1}{2}$ an 5 fl., 1 an 10 fl.
Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 1 fl. 20 cr., $\frac{1}{4}$ an 3 fl. 50 cr., $\frac{1}{2}$ an 7 fl.
1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

 $\frac{1}{4}$ an 10 franci, $\frac{1}{2}$ an 20 franci, 1 an 40 franci.

Abonamentele se fac numai plătindu-se înainte.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

INSERTIUNILE

Un șir garmond prima dată 7 cr., a doua oară 6 cr.,
a treia oară 5 cr.; și timbru de 30 cr.

Redacția: Str. Iernii 11. — Administrația: Str. Cisnădiei 3.

Se prenumără și la poste și la librării.

În Bucuresci

primesce abonamente D. C. Pascu, Str. Lipsani 35.

Epistole nefrancate se refușă. — Manuscripte nu se înapoiază.

Un număr costă 5 cruceri v. a. sau 15 bani rom.

Cu 1-a Iulie v. 1889

se începe

Abonament nou

la

„Tribuna“.

Abonamentele se fac cu multă lesnătate atât în monarhie, cât și în România prin mandate postale (*Posta-utalvány* — *Post-Anweisung*.)

Se recomandă abonarea timpurie pentru regulata expediție a foii.

Domnii abonenți sunt rugați a ne comunica eventual prelungă localitatea unde se află și **posta ultimă**; ear' domnii abonați vechi spre ușurare pot lipi pe mandatul postal **adresa tipărită** dela fâșiile, în cari li s'a trimis diarul până acum.

Administrațiunea diarului

„Tribuna“.

Sibiu, 22 Iunie st. v.

(X) Cestiunile politice de natură mai internă sau curat internă trebuie să fie acum mai răbdătoare. Trebuie să aștepte până le vine rândul și lor printre cele de natură externă, care de un timp încoace se presentă tot mai pretențioase. Așa aduce cu sine firea situațiunii din timpul de față.

Așa o pătesce cestiunea administrațiunii politice din statul unguresc. A fost pusă cu vre-o câteva săptămâni înainte de asta la ordinea zilei în diaristică. Diaristica a și discutat-o. Însă mai toastul Țarului cu mulțimea de comentare, mai pășirea energică a ministrului Crispi și descoperirile lui în parlamentul italian și câte altele până acum, mai în urmă expoziturile lui Kálnoky din delegațiunile austro-ungare și festivitatea sârbescă din Câmpul-mierlei, au dat-o la o parte.

Diarele nu mai puțin s'au putut ocupa cu dînsa, deși s'a susținut cu toată tăria și se mai susține, că ministrul cel nou Geza Teleki este hotărât a reforma administrațiunea politică ungurescă.

Noi șicem, că bine a fost, că s'a ocupat diaristica și mai puțin, dar' totuși s'a ocupat și cu cestiunea reformei

administrațiunii politice. Bine este și bine va fi, dacă și de aci încolo nu o va scăpa din vedere. Pentru-că și cestiunile interne, și anumit care privește reformula administrațiunii politice, sînt tot așa de importante ca și cele externe, poate în unele privințe mai importante ca cele externe.

Oamenii care cunosc cât de cât impregiurările din țerile unguresci trebuie să recunoască, că o reformă în administrațiunea politică ungurescă nu e numai de dorit, ci e o necesitate imperativă. Sînt mai multe neajunsurile decât ajunsurile în administrațiunea aceasta. Atât de multe, încât nici compatrioții maghiari, cu tot șovinismul, lor nu le mai pot ascunde. Diarele lor cele mai remarcabile mărturisesc, că funcționarii dela administrațiunea politică ungurescă sînt mai numai corteși în timpul alegerilor de deputați în parlament pentru guvern, decât funcționari administrativi.

Atestatul acesta ar fi deajuns, cu toate-că nu e complet, pentru de a caracteriza administrațiunea politică dela noi. Atestatul acesta singur ne spune, că funcționarii administrativi nu sînt ceea-ce ar trebui să fie, ci sînt ceea-ce ar trebui să nu fie.

Căci dacă ei sînt corteși, precum în adevăr și sînt, nu pot fi ceea-ce ar trebui să fie adevărată susținătorii ordinei și siguranței publice. Ca corteși ai guvernului, ei trebuie să lase ordinea la o parte și să îndemne la disordine. Ear' unde disordinea are odată loc sub ochii autorității publice, nu e mirare, dacă au loc și capete sparte, mâni și picioare frânte și chiar și oameni morți prin violență.

De sigur, că nu aceasta este chie-marea unei administrațiunii politice ori-și-unde, ori și în care țeară sau stat.

Nu mai încape nici o îndoeală, că sînt foarte în drept aceia, care doresc și pretind reforme în administrațiunea politică, fiindcă doresc și pretind ceva ce de sine ar trebui să se înțeleagă și de ceea-ce statul din capul locului ar fi trebuit să se îngrijească. Pentru-că statul trebuie să se îngrijească de toate câte cetățenii le doresc și pretind în ceea-ce privește administrațiunea politică în marginile legii și, se înțelege, ale posibilului.

Nu mai cât și cestiunea reformelor în administrațiunea politică vine a se desbata într'un timp, când deoparte nu i-se poate da atențiunea cuvenită, de altă parte nu se poate emancipa de influențele șovinismului maghiar.

Atențiunea chiar a aceloră, care au pus cestiunea la ordinea zilei, e prea distrasă în alte părți, la alte evenimente în străinătate, însă în străinătatea din vecinătatea noastră, care ne interesează și pe noi, căci ne atinge foarte deaproape. Faimoasa proclamațiune sârbescă, reproducă și de noi după „Nemzet“, putem dice, este un product al unor creeri smintiți. Însă după câte s'au întemplat în Sârbia de vre-o patru luni încoace, tocmai produsele unor creeri smintiți trebuie să atragă deosebit atențiunea bărbatilor de stat și să le dea de gândit, cum să prevină pericolele, care probabil le vor provoca nebunii autori ai astorfel de proclamațiuni.

Șovinismul de altă parte, și dacă combatte unele părți slabe ale administrațiunii actuale politice, de dragul maghiarismului nu e în stare a se aventura la o înălțime, de unde să poată vedea toate neajunsurile, neajunsuri reale, care indispensabil pretind reparare și îndreptare, dacă este ca patria noastră să prospereze și să nu se ruineze cu desăvîrșire.

Discuțiunea în presa maghiară, câtă ni-a putut fi cunoscută până acum, nu se poate depărta dela formele cele vechi ale administrațiunii, și adevărat opozițiunea nici-decum, ear' guvernamentală numai așa cam pe jumătate. Și unii și alții din consideranțe tănuite, dar' care prea sînt transparente și prea tradează temerea și frica compatrioților maghiari se nu scape supremația națională din mână.

Și cât de necesare ar fi reformele în administrațiune.

Cu finea anului expiră mandatele celor aleși înainte cu șase ani. Reformele, când ar fi gata, ar putea fără de a se jigni cineva în drepturi acuisite a se introduce.

Verba ar fi acum, cum să fie reformele, care ar fi a se introduce?

După noi, răspunsul la întrebarea aceasta, deși este foarte important, nu ar fi tocmai dificil. Nu vom cu toate aceste a-l da astăzi, pentru-că nu am vră să ne impunem cu opiniunea noastră.

Într-o cestiune atât de importantă, credem că ar fi bine, dacă am auzi părerea din deosebite părți locuite de Români, păreri luate din experiențele de până acum.

Merită cestiunea să ne ocupăm și noi Români dinadins cu dînsa,

pentru-că administrațiunea politică este cestiune de viață pentru ori-și-ce popor, negreșit că va fi și trebuie să fie și pentru noi Români.

Deosebită atențiune recomandăm impregiurării, dacă sînt de a se alege funcționarii administrativi în modul de până acum și de aci încolo; dacă sînt de a se alege pe viață; sau dacă sînt de a se numi de guvern, ca și funcționarii dela justiție, finance și dela alte resorturi. În fine, dacă administrațiunea întreagă are să treacă în mâinile statului sau dacă municipiile au să-și mai reserveze și pentru sine ceva, ce și în care măsură?

Dar' ministrul Geza Teleki va face ce va vră și nu va lua notiță de părerile Românilor. Tot așa va face și parlamentul unguresc. Treaba lor, ce vor face și ministrul și parlamentul unguresc. Noi Români ne sîntem nouă și patriei datorii, de a urmări tot ce se întemplă în patrie cu încordată atențiune. Folosul urmăririi acesteia acum poate apăre ca un folos teoretic. Nu scim însă ce aduce ziua de mâine și atunci ne-ar putea prinde foarte bine, dacă vom fi în curentul afacerilor.

Procesul părintelui Vasile Lucaci
se pertractează astăzi înaintea tribunalului reg. din Sătmăr.

REVISTĂ POLITICĂ.

Sibiu, 22 Iunie st. v.

Din delegațiuni.

Comisiunea pentru afacerile externe a delegațiunii unguresci a ținut alaltăieri o ședință sub presidenția conțelui Antoniu Szécsen. Din partea guvernului comun au fost de față: ministrul de externe conțele Kálnoky, șeful de secțiune Szögyény și consilierul de Curte Dóczy. Mai înteu s'a luat la desbatere creditul supletor de 750.000 fiorini pentru noul palat al ambasadei din Berlin. După-ce s'a acceptat creditul cerut de guvern, s'a ținut o pauză mică și apoi referentul Max Falk a prezentat proiectul de raport ce comisiunea are să-l facă delegațiunii despre cerințele și creditele supletorii ale ministerului de externe. Acest proiect de raport, pe care îl reproducem la alt loc în tot cuprinsul seu, s'a acceptat fără nici o modificare. — Comisiunea

pentru armată a delegațiunii unguresci a rezolvat într'o ședință ce a ținut-o alaltăieri dela 10 până la 2 oare cerințele pentru armată extraordinare și creditele supletorii pe anii 1888 și 1889.

Comisiunea bugetară a delegațiunii austriace a ținut tot alaltăieri o ședință sub presidența dlui Jaworski, la care au participat conțele Kálnoky și dl de Kállay. La ordinea zilei au fost cerințele extraordinare pentru Bosnia și Herțegovina. Ministrul Kállay a răspuns în mod mulțumitor atât la întrebările referentului Dumba, cât și la întrebările singuraticilor membri ai comisiunii. După acceptarea proiectelor comisiunii s'a trecut la preliminarul ministerului de externe. Referentul conțele Thun și-a cetit proiectul raportului seu, care s'a acceptat fără nici o desbatere. În acest raport se exprimă aprobarea și încrederea delegațiunii cu privire la conducerea politice externe.

Alegerile dietale în Boemia.

În Boemia decurg alegerile pentru dieta provincială. După rezultatele ce se cunosc până acum, în comunele rurale Cechii vechi au pierdut 21 mandate, pe care le-au obținut Cechii juni. Acestia aveau până acum în ambele comune numai 6 mandate, acum au deodată 27. În cercurile germane s'au ales totuși deputați de până acum. În Karolinenthal a învins Cechul jun Gregr față cu Zeithammer. Dintre Cechii vechi mai distinși au cădut la alegeri Dr. Trojan, profesorul Braf, ginerele lui Rieger, și Jerabek. În multe cercuri, Cechii vechi au ieșit cu majorități de 1—9 voturi. După-ce Germanii nu vor merge în dietă, nu mai încape îndoeală, că Cechii juni vor avea majoritatea în curia comunelor rurale. Rieger a ieșit în cercul lui ereditar numai cu 9 voturi față cu redactorul dela „Národní Listy“ Tuma, care nici nu a fost oficial candidat. Preste tot, până acum Cechii juni au cu 9 mandate mai mult ca Cechii vechi.

Incidental dela Stuttgart.

Oficioasele germane ignorează cu desăvîrșire incidentul cu oficerii rusesci dela Stuttgart. Nici în mod diplomatic nu se ia nici o notiță despre el. Singure numai „Vossische Zeitung“ și „Kreuzzeitung“ se ocupă cu această afacere în articoli mai lungi. „Vossische

FOIȚA „TRIBUNEI“.

Vraja,

romanță de H. Heine.

În chilie-i tînărul franciscan
Stă adîncit în ce-ire;
E vechia carte de vrăji ce-i spun
A iadului siluire.

Și meul nopții când bătu,
Nu mai putu să se ție,
Tremurîndele-i buze chie-mară din iad
Puteri diavolesci să-i vie.

„Voi duhuri! Din mormînt 'mi-aduceți
„Pe cea mai frumoasă fată,
„Pe o noapte cadavrul să-i înviați,
„Să-mi fac și eu chefel odată!“

Rostesce groaznica vorbă vrăjită
Și pofta i-se împlinesce,
În albele-i sdrênțe îmbrobodită
Sêrmana moartă sosesce.

Privirea-i e tristă și recele piept
Ofțări dureroase-l ridică.
Lîngă calugăr s'aseadă încet,
Se privesc și nu șic nimică.

Trad. Al. I. H.

Lumină cu ori-ce preț.

„Iancu înaintea Împăratului“. Sub acest titlu a apărut în „Neue Freie Presse“ anul trecut o notiță despre călătoria Împăratului în Munții-Apuseni și despre cauza neînfațșerii Iancului înaintea Împăratului.

S'a scris de repetite-ori în toate diarele naționale despre acest episod dureros și de foarte mare importanță; și bine s'a făcut.

Eu încă, ca judecător păpit, m'am grăbit, ca nu cumva comandantul gendarmilor, la care se provoacă „Neue Freie Presse“, să moară înainte de a fi ascultat, m'am adresat numai decât cătră reverendissimul domn protopop din Deva Papiu cu rugarea, ca d-sa să-l întrebe pe acel comandant și să-mi trimită răspunsul dînsului.

Eată răspunsul zelosului domn protopop:

„Deva, 28 Decemvrie 1888.

„Spectabile Domnule Jude!“

„La amabila și prețuita D-Tale epistolă „dto 23 l. c., numai decât după sosirea mea „acasă din o excursiune în tract, mă grăbesc „a-ți răspunde cele-ce am aflat dela respectivul „Lôwenhardt referitor la incidentul neprimirii „în audiență a fericitului martir al națiunii, regretatului Iancu.

„Acest comandant al posturilor de gendarmi, puse sub comanda lui cu ocasiunea „epocalei veniri a Monarchului în Munții-Apuseni, 'mi-a descoperit următoarele:

„Eram așiași, că Maiestatea Sa vine „dela Deva preste Brad în munți, precând „deodată am primit avis dela comanda de gendarmi, că Maiestatea Sa va veni dela „Deva preste Baia-de-Criș, Hălmagiu, preste „muntele Găina în munți, și să mă pun în „atingere cu comisarul din munți ('mi-am uitat „numele acestuia*) și cu Mânzat, de a repara „drumurile și a face tot posibilul pentru susținerea ordinei. M'am dus la numiții domni și

*) Obengruber se numia.

Ios. St. Ș.

„li-am arătat depeșa și ne-am pus pe lucru „cât ni-a fost cu putință; în aceste 3 zile am „convenit cu Iancu, cu care aveam cunos- „cință personală, 'i-am descoperit sosirea aștep- „tată în munți a Monarchului și marșruta, „'mi-a răspuns laconic „sciu“, într'aceea noi „ne căutam de lucru cu numiții domni.

„Înspre ziua precând era să sosescă „ne-am dus prin mulțimea poporului venit „din toate părțile în vestminte sêrbătorești la „Iancu, care nu era acasă, dar' mai târziu „a venit.

„Ear' în dimineața următoare am plecat „spre munte în sus; Iancu n'a venit cu noi. „Sosind în virful muntelui, a sosit Monarchul „cu suita Sa și la un loc frumos au descălecat „și au luat un prînd frugal; după aceea s'au „suiți toți pe caii oferii de noi, Monarchul „înainte și eu cu gendarmii, împărții la dreapta „și la stînga Monarchului, alătura, făcînd „cale prin mulțimea poporului, am trecut „prin Vidra pe dinaintea casei lui „Iancu, unde erau adunați preoți în „ornat bisericesc. „În vîlmășeala cea „mare și în iuteala noastră nu am observat, „dacă Monarchul a privit spre casa Iancului „ori nu; ci atent la comanda Monarchului, „care ne striga „vorwärts Gensdarmen“, ne-am „dus până în Câmpeni, unde am sosit pe în- „serat și unde orașul era iluminat, și prin „mulțimea poporului am străbătut la cuartirul „pregătit pentru Monarchul. Aici îl așteptau „servitori de ai Curții și gendarmi de Curte „la casa vîduvei Kelcher, și Monarchul, în- „trînd în odaie, a luat un păhar de apă și „s'a culcat, rêmânînd la ușa casei doi gen- „darmi de Curte, ear' noi prin curte țineam „ordine.

„Suita Maiestății Sale, în sunetul „muziceii militare, care sosise spre întîmpinare „în Câmpeni, își petrecea la o masă din gră- „dină în apropierea caselor, negenată de a „conturba odichna suveranului lor. Eu am „primit ordin, ca ori-cine ar veni, chiar prin- „cipele guvernator de Schwarzenberg, să nu per- „mită a intra la Monarchul, că voesce să se odich- „nească, fiind obosit. Precând se petreceau „aceste în curte, unde porțile erau în- „chise și pînă de gendarmi, Iancu a venit „cu câțiva inși, de care nu-mi mai aduc „aminte, și apropiindu-se de intrare, 'i-am ieșit „înainte și 'mi-a șis, că el vrea să între la „Monarchul; eu 'i-am spus, că am ordin să nu „las pe nimenea, el îmi dicea, că trebuie să „între, că are ordin, eu nu puteam să-i con- „ced, avînd contraordin, și în vîlmășeala acea- „sta, nu sciu, a vîdut și auzit ori a fost în- „șciint de gendarmii mei generalul adj. con- „tele Grîne, care a venit dela masă la noi, „și întrebînd ce voesce acest domn, 'i-am spus „că voesce să între, spunîndu-i cine este și „că soie nemțesc. Atunci Iancu 'i-a desco- „perit și lui, dar' acesta 'i-a replicat ordinul, „vîdînd însă, că Iancu insistă mai mult și că „nu voesce să aștepte până dimineața, precum „li spunea generalul „cu un ton fin și cava- „leresc, că dimineața va da audiență, fixân- „du-l în această conversațiune, s'a întors și „'mi-a șis, că eu sciu ce ordin am și că „ce am de făcut. Cu aceste s'a dus la masa „unde se aflau ceilalți generali din suită, ear' „eu am rêmas cu Iancu, 'l-am luat de „subsuoară și ne-am îndreptat spre ușa „din grădină, și ajungînd acolo, 'l-am scos din „grădină și am închis ușa. Întorcîndu-mă la locul „meu, am dat ordin gendarmilor să iese la

„strade să vadă ce se petrece și se susțină „ordinea; pe conducătorul postului de gen- „darmi din loc 'l-am trimis la Tioe Todor, să „vină până la mine; acesta a și venit și 'l-am „întrebat: „Unde este Iancu?“ 'Mi-a răspuns, „că s'a dus acasă. „Într'adevăr?“ „Pe onoarea „mea“ 'mi-a răspuns.

„În dimineața următoare m'a întreat „generalul Grîne de două-ori unde este Iancu, „că Maiestatea Sa îl primesce în audiență. „Iancu însă nu s'a mai arătat.

„De aici apoi Monarchul a plecat prin „Roșia la Detunata, unde a petrecut mai mult, „mîncînd și balmoșul istoric și privind jo- „cul tinerilor, și apoi s'a pus cu suita în miș- „care spre drumul ce duce la Zlatna, ocolînd „Abrudul“.

„Aceasta e pe scurt ce 'mi-a istorisit „acest fost comandant de gendarmi, se înțe- „lege, cu mai multe amănunte, pe care nu „le-am aflat tocmai de interes a le mai înșira. „El încă dă cu socoteala, că acolo în munte „s'a făcut poate planul sau apoi în Deva, „când s'a stabilit mergerea preste muntele „Găina, dar' aceasta ar fi mai mult pentru, „decât contra atingerii locuinței lui Iancu. „Din toate aceste nu putem erua adevărul și „numai urmările ne fac să concludem, „că întrigă a fost la mijloc, după-ce a mai „urmat apoi și internarea lui în Alba-Iulia, „despre care noi pe aici avem atât de puțină „cunoscînță, ce a putut să fie cauza?

„Finind, Vă rog a primi deosebita mea „stimă, cu care Vă rêmân.

„totdeauna

„I. Papiu m. p.“

Am făcut aceasta în interesul adevărului istoric, în interesul amicului meu Avram Iancu.

Zeitung" serie spre exemplu: „Lupta cu Rusia va veni, ea e inevitabilă, câtă vreme în Rusia domnesce politica de astăzi. Germania nu va începe, dar' dacă odată va trebui să fie război, nu va fi un război mai popular, ca și acela în contra despotismului, anticulturalului și îngâmfatului imperiu rusesc.“

Deslămintrelea „Statsanzeiger“ din Stuttgart comunică în partea sa neoficială:

„Pentru rectificarea articolului adus de mai multe foi cu privire la prețitul refuz al deputațiunii regimentului de dragoni Nr. 9, de a bē pentru Germania, aflăm dela comanda generală, că oficerii acestei deputațiuni, care au fost invitați la toate regimentele din Stuttgart și la regimentul de dragoni din Ludwigsburg, sau purtat în cercul oficerilor în modul cel mai plăcut și distins. Incidentele de mai sus nu numai nu s'au întâmplat, ci oficerii rușesci s'au purtat cu privilegiul toaștelor întocmai ca și ceilalți oficeri, nici unul dintre ei nu a părăsit societatea înainte de vreme ori în mod ostentativ.“

Afacerea Samoa.

În casa de jos engleză, secretarul de stat Fergusson a observat cu privire la afacerea Samoa, că ar fi necuviincios a publica o parte oarecare a pertractărilor înainte de a se ratifica convenția decătră Statele-Unite; dar' e neîntemeiată afirmațiunea, că Anglia s'ar fi învoit să repăsească dela poziția ei o ocupa până acum ca una dintre cele trei puteri de scutire și să rămână numai ca arbitru în cazul de certuri între Germania și Statele-Unite.

Conversiunea datoriei egiptene.

Presă engleză a început să atace Franția, pentru-că aceasta prin organul domnului Spuller a cerut Angliei cu privilegiul conversiunii egiptene explicațiuni asupra evacuării Egiptului de trupele engleze. Este o promisiune dată de fostul prim-ministru al Angliei, dl Gladstone, că îndată-ce situațiunea materială și morală a Egiptului se va îmbunătăți, trupele engleze vor fi retrase și Egiptul redat stăpânirii de sine înșiși. Acum când creditul Egiptului s'a urcat, când finanțele sale se află într-o stare așa de bună, așa încât să se poată face o conversiune a datoriei sale, de ce adevăd nu i-s'ar reda și autonomia sa de altădată? Ce motiv ar mai exista pentru prolongarea unei ocupațiuni? Dacă altădată ocupațiunea se explica prin faptul, că administrațiunea țerii egiptene era în o completă destrăbălare, că finanțele sale erau pe deplin compromise, încât era nevoie de o tutelă străină, care să garanteze și să supravegheze plățile datoriei contractate, astăzi acest argument nu mai poate exista. Singură Anglia recunoaște, că progresul material și moral atins de țeara Nilului permite o conversiune a

Într'adevăr aș da mult, aș da chiar din viața mea, — deși nu mai am așa mult de dat, — dacă s'ar pute lumina cumva întunerecul ce acopere acest secret.

Toți Români, chiar metropolitul Șuluf, care era cel mai mare și cel mai sincer binevoitor al lui Iancu, — pe care Iancu îl stima și iubia foarte, — s'a supărat foc pe Iancu pentru neînfrățirea dînsului, care avu triste urmări pentru Iancu și pentru poporul român.

Imensa majoritate a Românilor crede în tocmă ca și domnul protopop, că Iancu a căzut jertfă unei intrigă, care își aruncă umbra până în zilele noastre.

Cine nu-s' aduce aminte de cuvintele guvernatorului Schwarzenberg, adresate în Câmpeni în acea zi prefetului popa Balint: „Sind wir denn hier sicher?“

Auți acolo! Bieții Moți își varsă sângele pentru Împăratul, se duc la moarte precum merge mirele la nuntă, și când vine Împăratul anume între ei, ca să-i vadă, guvernatorul țerii întreabă pe unul din conducători: „Sântem noi aici în siguranță?“

Nu trebuie deci ignorată nici o împregiurare, fire-ar ea la vedere ori-cât de neînsemnată, care ar pute duce la descoperirea adevărului; ear' datele și dovețile la nici un caz.

Iancu are să rămână o figură plăcută și în eternă simțată de poporul român, el merită deci, ca contemporanii să se intereseze de tot ce s'a petrecut cu dînsul, dacă vom ca să avem o istorie deamă de a fi transmisă posterității.

Sibiu, în 1 Iulie 1889.

Ioșif St. Șulufu.

datoriei egiptene, proiect financiar, care are în vedere o ușurare de sarcini pentru Egipteni. Era dar' în drept și Franția să întrebe cu această ocaziune, dacă progresul realizat de Egipt permite o evacuare a teritoriului său.

Din Paris se scrie, că contrar unor sciri de sorginte englezească, negocierile anglo-franceze privitoare la convențiunea datoriei egiptene nu s'au rupt. Ele continuă cu o perfectă curențire și cu o mare moderație dintr-o parte și din alta. Franția a făcut cunoscut dela început, că n'ar pute să dea un răspuns definitiv în termenul fixat până la 30 Iunie, și deși stăruiește a cere garanții în privința deșertării, ea continuă a manifesta sincera dorință, de a ajunge la o înțelegere. Dl Waddington va vedea din nou în curând pe marchizul Salisbury. E posibil ca acesta din urmă să dorească a conferi cu Sir Baring, care se află actualmente la Carlsbad și care va sedea acolo până la sfârșitul lunii. Se asigură, că Sir Baring e partisanul evacuării.

Delegațiunea ungară despre situația externă.

Publicăm în cele următoare traducerea verbală a raportului comisiunii afacerilor externe despre situația externă:

Răspunsul dat de Maiestatea Sa ces. și reg. apostolică cu privilegiul recepțiunii delegațiunii ungare la alocuțiunea președintelui a circumseris actuala situație internațională a monarhiei noastre și direcția politicii noastre externe atât de clar și precis, încât declarațiunile făcute de dl ministru de externe în sinul comisiunii au putut forma numai amplificarea și completarea aceluia Preagrațios răspuns. Din declarațiunile auzite dela Preafinaltul Tron, precum și din acele date de dl ministru de externe, comisiunea a aflat cu mulțumire și bucurie, că nici în relațiunile noastre cu puterile străine, nici în direcția generală a politicii noastre externe nu s'a întâmplat nici o schimbare. Această politică a fost și până acum îndreptată într'acolo, ca monarhia noastră să stea și să rămână în relațiuni amicale cu toate puterile, care privesc de basă a politicii lor observarea tractatelor europene și acceptarea reciprocă a drepturilor emanate din acele. Astfel numai cu mulțumire am putut primi constatarea, că raportul nostru amical pus pe aceste baze se extinde asupra tuturor puterilor europene fără excepțiune. În faptă monarhia noastră, — abstrăgând chiar dela credința datorită tractatelor, — nu are nici un interes, care să facă dorită vre-o schimbare a stărilor de drept europene astăzi în viață, și care numai prin o asemenea schimbare sau prin scurtarea drepturilor altei puteri ar pute ajunge la valoare. Și dacă cu toate aceste, în urma unor împregiurări neașteptate dela noi, situația externă și astăzi apare nesigură, dorința noastră proprie și, — unde este necesar și de dorit, — conlucrarea guvernului numai într'acolo pot fi îndreptate, ca divergențele ivite, fie în realitate, fie poate numai în închipuire, să se complaneze pe cale pacifică.

Direcția politicii noastre externe, urmată de ani cu consecuență și statornicie, în mod natural ne-a apropiat de acele puteri, care plecând dela aceleași vederi, urmăresc aceleași scopuri, — anume Germania și Italia. În condițiunile naturale ale alianței noastre cu aceste puteri stă și cea mai sigură garanță a durabilității ei și o face neașteptată de curente schimbăcioase ale politicii de zi și inatacabilă față cu încercările de a o sgudi, fie aceste venite din sfera politicii de cabinet, fie cauzate prin pasiunile popoarelor. Acestei alianțe este a se mulțumi, că și în momente critice, când săbiile se păreau a ieși deja din teacă, Europa a rămas scutită de atrocitățile unui război. Pe această alianță se bazează speranța, că și pe viitor vom rămâne părtași la binecuvântările păcii, căci în puterile unite prin această alianță există voința tare, de a susține pacea, ear' acestei voințe impunătoare îi corespunde și puterea materială tot atât de impunătoare, reprezentată prin aceste puteri, care în mod ce exclude orice îndoaială demonștră mărimea cetezanței lor tuturor acelor, care ar fi poate aplicați să-și afirme interesele lor speciale pe contul ordinii de drept europene. De altă parte această alianță dă participanților și garanță, că dacă cu toată evitarea minuoasă a provocărilor vor fi reduși la trista necesitate, de a-și apăra în mod factic siguranța și pozițiunea de mare putere, — interese ce stau mai presus de susținerea păcii, — apoi în această apărare, afară de puterea proprie, pot conta și la spriginul alia-

ților sei precăt de credincioși, pe atât de puternici. Numai această experiență scoasă din trecut și această speranță pentru viitor poate liniști încâtva popoarele monarhiei față cu jertfele, care numai cu cea mai mare încordare a puterilor se pot împlini și pe care ni-le impune urearea continuă a puterii de apărare a monarhiei.

Direcțiunea generală a politicii noastre externe, caracterizată mai sus, comisiunea numai cu aprobarea necondiționată o poate însoți și sperează, că onorata delegațiune, ca și în trecut de mai mulți ani, se va atașa la această aprobare. Tot atât de clară și tot atât de hotărâtă și consecventă este și politica, pe care conducerea afacerilor noastre externe o observă în special față cu Orientul și care încă a găsit de repețe-ori aprobarea și recunoștința delegațiunii ungare. Lângă credința cătră tractate, care este caracteristica generală a politicii noastre, se mai alătură față cu statele orientale și hotărârea, de a respecta dreptul de dispozițiune liberă și, fără a ne amesteca în afacerile lor interne, de a însoți cu interesul simpatice al prietenului desinteresat ninsun-țele lor îndreptate spre consolidarea independenței și dezvoltarea puterilor lor spirituale și materiale. Ear' din partea noastră nu poțim dela ele mai mult, decât ca această dezvoltare să nu iee nici-odată o asemenea direcțiune, care ar sta în contradicțiune cu starea de drept europeană basată pe tractate, sau ar pute vătămă propriile noastre interese legitime. Comisiunea deci numai aproba poate, că ministerul nostru de externe, în observarea consecuență a acestei politice, a găsit neacceptabilă politica numită împărțirea sferelor de interese, care nu ar basa măsura de influență ce compete singuraticelor puteri într'unul sau într'altul din statele Peninsulei-Balkanice pe tractatele europene în vigoare, ci ar face această influență obiect de arangiamente separate între singuraticle puteri.

În acest chip, cu excluderea ori-cărei ingerări neîndreptățite din partea noastră sau din partea altei puteri, dorind ca hotărârea destinelor statelor orientale în limitele trase de tractate să rămână la libera lor dispoziție, dela sine urmează, că față cu aceste state, — câtă vreme drepturile și interesele noastre vitale nu sunt atinse, — nu putem trece peste sfaturi amicale și că singuraticele stadii ale dezvoltării lor pentru noi nu pot forma decât obiectul unei apărări obiective, fiind convinși, că înțelepciunea acelor popoare și recunoșterea calmă a propriilor interese, prelungea toate răzăcirile ivite ici și colo, vor găsi calea cea adevărată, care le va conduce la autonomia și independența de noi sincer dorită.

Că Bulgaria deja în prezent propășește pe această cale și că a succes între împregiurări grele a restabil și a susține acolo ordinea, Preafinaltul Tron a constatat cu bucurie, și noi credem, că acest sentiment de bucurie va găsi și în onorata delegațiune cel mai viu ecou. Noi sântem convinși, că poporul bulgar, însușit și luptător pentru libertate, scie să aprezieze acest interes călduros din partea unei națiuni iubitoare de libertate și se va vedea întărit în credința, că prin înaintarea rezoluță pe această cale, în viitorul apropiat va succeda a învinge pedecile, care până acum stau în calea consolidării definitive a acestui stat tinăr și plin de viață.

În Sărbia s'au întâmplat în timpul din urmă schimbări, care nu s'au putut evita numai cu sfaturile noastre și pentru a căror împedecare n'am avut nici motive, nici dreptul, de a întrebuița altfel de mijloace. În urma acestor schimbări s'au ivit în opinia publică a statului vecin, — sperăm că numai în mod trecător, — dispozițiuni, care n'au găsit în opiniunea publică din monarhia noastră o apărare tocmai favorabilă. Guvernul nostru urmărește cu atențiune viuă, dar' și cu liniștea celui tare, aceste întâmplări, și comisiunea este de părerea, că câtă vreme conducerea afacerilor sârbesci se află în mâinile actualului guvern legal și câtă vreme acest guvern corespunde în mod legal promisiunilor sale, după care dorește să cultiveze și să continue relațiunile amicale de până acum cu monarhia noastră, și oficiul nostru de externe face bine, că răspunde cu sincere sentimente de amicie și respectează dreptul de liberă dispozițiune a Sărbiei, după-cum își ține aceasta de datorință basată pe tractate și față cu celelalte state orientale.

Însă n'a putut scăpa din vederea comisiunii împregiurarea, că pentru raportul nostru cu Sărbia nu sânt dătătoare de măsură numai stipulațiunile statorice în tractatul de Berlin pentru raportul între puterile signatave și statele orientale. Decând Sărbia a fost primită în rîndul statelor independente europene, trebuie să aibă și pentru ea deplină putere de lege dreptul internațional recunoscut de toată Europa și trebuie să o deobligă la toate considerațiunile, pe care fiecare statle dătoresce linișței și siguranței tuturor vecinilor sei, chiar și când un stat vecin este singur

în stare să respingă ori-ce încercare îndreptată contra liniștei și integrității sale. Comisiunea sperează sigur, că purtarea de grije a guvernului sârbesc se va extinde și asupra acestui punct, care este o condițiune indispensabilă pentru susținerea bunelor relațiuni cu statele vecine.

Resumând cele dișe, comisiunea află, că conducerea afacerilor noastre externe până acum cu tact și dibăcie, cu liniște și dignitate, prelungea susținerea păcii, a știut să apere și drepturile și interesele monarhiei și că prin urmare popoarele monarhiei și pe viitor pot privi cu liniștie la activitatea acestei conducere.

Dacă onorata delegațiune relativ la trecut este învoită cu părerea comisiunii și relativ la viitor împărtășește încrederea ei, apoi binevoească a da expresiune luării sale spre știință aprobătoare a acestei părți generale a raportului nostru.

Viena, 2 Iulie 1889.

Mac. Falk,
referent.

Conte Anton Szécsen,
președinte.

Sărbarea dela Cossovo.

În a doua zi a sărbării dela Cossovo s'a pus la Crușevăț cu cea mai mare solemnitate peatra fundamentală a statuii ce se va ridica în memoria celor căduți pe Cămpulmierlei.

Statua se va ridica în piața mare.

Împregiurii ei sânt ridicate patru arcuri de triumf.

Pe unul este scris: „Unirea întărește pe Sărbia! Să trăească regele Alexandru I.“

Pe arcul al doilea deasupra este un vultur cu două capete, dedesubt coroana regală și inscripția: „Aurora libertății se zîmbească cât mai grabnic.“

Pe al treilea arc este scris: „Frați sântem în Sărbia, Sărbia-vechie, Bosnia, Herțegovina, Macedonia și în Ceti“. — Pe al patrulea se continuă: „În Serim, Croația, Banat, Dalmația și Slavonia.“

Pe pavilionul care s'a ridicat înaintea locului statuii este scris: „Pace osemintelor vitejilor căduți aici. Ei au murit pentru patrie. Este modest semnul ce Sărbii le ridică drept aducere aminte, dar' vine din inimă.“

La punerea petrii fundamentale au fost de față regele, ministrii și metropolitul Mihail.

Erau ridicate două paviloane. Unul pentru ținerea discursurilor, celalalt cu peatra ce s'a depus.

Regele ocupă loc în cea dintîiu, unde dl Gruici ținu apoi un discurs, care a fost primit cu mare entuziasm.

El a vorbit cu multă căldură despre eroii căduți acolo și a arătat datorica ce o are Sărbia, de a ridica monument pe mormintele celor mai mari eroi ai ei.

Au trecut apoi în pavilionul al doilea, unde după-ce metropolitul Mihail oficiă liturgia se depuse peatra fundamentală împreună cu celelalte lucruri, precum: un pergament, piese de bani ce sânt actualmente în circulație, precum și un buchet de flori, strîne cu permisiunea guvernului otoman de pe Cămpulmierlei.

După aceea regele făcî cele trei lovituri de ciocan obișnuite, trecură ear' în pavilionul celalalt, se depuseră toate coroanele ce au sosit, și dl Dragasevici, colonel, și Borkovici, fost ministru, pronunțară câte un discurs în memoria celor căduți în luptă.

După aceste regele și suita sa se duseră în conacul lor.

Pe strade multime mare. Ordinea n'a fost tulburată. Toată ziua și până noaptea târziu s'au dat petreceri.

Comitetul arangiator al sărbării va scoate și un memorandum, în care se vor cuprinde discursurile și toate articolele din ziare, în care se scrie despre Cossovo.

Consiliul municipal al Belgradului a votat două burse, una în sumă de 400, alta de 200 denari, care se vor da elevilor din școala superioară, care sciu mai bine istoria. Și aceasta până când Sărbia ear' va deveni împărăția de odinioară.

Depeșile mai nouă ce au sosit cu privire la această sărbare sânt următoarele:

Belgrad, 2 Iulie. Pe reprezentantul rusesc Persiani 'la așteptat la granița districtului Crușevăț adjutantul regelui, majorul Czircic, care l'a însoțit până la Cralievo. Aici Persiani a fost întâmpinat cu strigări de: „Să trăească Țarul“. Reuniunea de cântări academică a cântat înmul rusesc. Pe aici s'a răspândit fama, că metropolitul Mihail se va consacra în Zicia de patriarch al Sărbilor.

Cralievo, 2 Iulie. Ca privilegiul primirii lui Persiani, oratorul deputațiunii orașului Cralievo a accentuat: „Conlucrarea de odinioară a Rușilor cu Sărbii pentru eliberarea poporului sârbesc va trăi totdeauna în memoria fiecărui Sărb. Sărbii sânt pătrunși de simpatii și de sentimente de mulțumire pentru puternica națiune rusească“. Persiani își exprimă bucuria, că poate asista la unge-regelul ce se trage din o glorioasă dinastie

și e însoțit de vtile simpatii ale națiunii rusești.

Zicia, 2 Iulie. 101 pușcături de tun anunțară ungerea regelui Entuziasmul e mare. Prima depeșă de felicitare a sosit adîdimineată la 8 oare dela reprezentantul austro-ungar din Belgrad Hengelmüller, care în numele Maiestății Sale a exprimat sentimente de prietenie și felicitări.

CRONICĂ.

Dela Curte. Maiestatea Sa Împărăteasa-Regină și Archiducesa Maria Valeria vor pleca Duminecă în 7 l. c. la Gastein, unde vor sedea 4 săptămîni, ear' de aici vor merge nu la Scheweningen, ci la scaldă Kreuth în Bavaria. De aci se vor întoarce la Ischl, unde se va sërba onomastica Monarhului în cerc restrîns familiar.

Principesa de Coroană văduva Stefania va pleca în 8 l. c. la Szent-Antal, ca să viziteze pe sora Sa ducesa Luisa de Coburg. Dînsa va petrece în Szent-Antal 14 zile, va merge apoi la o baie de mare și pe timpul sărbării onomastice, la 18 August, se va afla și dînsa dimpreună cu Archiducesa Elisabeta la Ischl.

Numiri. Ministerul reg. ung. de justiție a numit de director al cancelariei tribun. reg. din Nyiregyháza pe adjuntul de conducător al cârților fondare de acolo Abraham Géczy. — Ministerul reg. ung. de culte și instrucțiune publică a numit pe medicul-primar al orașului Arad Dr. Ioan Darányi de membru ordinar în consiliul de director al preparandiei de stat din Arad.

Statute aprobate. Ministerul regese ung. de interne a provădit cu clausula de aprobare sub Nrul 41.093 a. c. statutele reuniunii de casină din Cluj.

Camera advocațională din Alba-Iulia aduce la cunoștință, că avocatul Dr. Bela Farkas din Deva s'a înscris în lista acelei camere.

Maghiarizări de nume. „Budapesti Közlöny“ publică următoarele schimbări de nume: Reveca Kohn în „Kővár“; Iosif Löwy în „Lévai“; Samuil Rosenspitz în „Rónai“; Aron Knoblovics în „Kemény“; Mauriciu Schlesinger în „Mocsárd“; Alexandru Spitz în „Szölke“; Francisc Hay în „Szécsi“.

Noua organizație a administrațiunii financiare. Ministerul nostru de finance anunță, că legea asupra unei organizații nouă a administrațiunii financiare, primind sancționarea Preafinaltă, dela 1 August a. c. se va pune în praxă în întreaga Ungaria.

Remonta comandanților de escadron. Statul nostru s'a preocupat de chieluile pricinuite de remonta oficerilor. De doi ani încoace căpitanii de cavalerie înaintați la gradul de major primesc o indemnitate de 600 fl. Afară de aceasta, o hotărîre a ministerului comun de război autorisă pe unii oficeri să-și aleagă un cal printre cei mai buni cai ai regimentului lor și să-l plătească în 48 de luni.

Exdictatorul continuă. Foile din Budapesta publică a doua parte a scrisorii lui Ludovic Kossuth cătră deputatul Ig. Helfy. A treia parte, cea din sfîrșit, n'a sosit încă, dar' domnul Helfy, după-cum a declarat într'o notă subliniară, nu voese să mai întîrzie cu publicarea mulțumitei bătrînului revoluționar. În această parte a scrisorii sale, Kossuth se plînge amar de expatrierea sa. El spune, că articolul de lege 50 din 1879 a legat dreptul seu de cetățean de stat de condițiuni, pe care el nu le poate împlini. Căci după această lege, el ar fi trebuit cel mult după 10 ani dela intrarea ei în vigoare să se înscrie în matriculele unui consulat austro-ungar, ceea-ce ar fi fost identic cu a se recunoaște de Austro-Ungar. Aceasta el însă nu o poate face, fiindcă din toată puterea suflului seu perhoresească comunitatea de stat cu Austria. Drept-aceea se vede silit să moară ca un expatriat, exclus din ori-ce legătură de cetățean. După-ce legea a intrat în vigoare la 27 Decembrie 1879, el la Crăciunul viitor nu va mai fi cetățean unguresc, sperează însă că nu va mai ajunge acest timp de ironie al soții. El dișe, că această lege este nedreaptă, fiindcă națiunea ungurească nu este atât de mare, ca să se lipsescă fără cauză de cetățeni de ai sei. El crede, că legea este numai emanațiunea maniei de a fabrica legi pentru toate împregiurările. Cu atât mai mult mulțumesc celor 31 de orașe, care l'au ales pe el, „paria despoiat de dreptul de cetățean“, cetățean de onoare. Aceste semne de pietate cătră fostul guvernor al Ungariei îi garantează, că va rămâne până la moarte membru al familiei maghiare, cu care ca un fiu credincios împarte durerile și bucuria. La sfîrșit promite Kossuth, că va arăta de unde vine și care este sensul acestei pietăți. Sântem curiosi și noi.

La preparandia de stat din Deva s'au făcut din partea ministerului de culte r. u. numirile următoare: avocatul Carol Dobay s'a numit membru ordinar, ear' protopopul gr.-or. Ioan Papiu și prototonarul comitatens Artur Hollaky de membri suplenți în consiliul de direcțiune al acestei preparandii.

Institutul „Theresianum“, academia de cavaleri în Viena, se maghiarizează. De acum înainte la aceeași academie se vor primi numai acei tineri din Ungaria, care vor da dovedi că posed perfect limba maghiară. În Viena!

Editura și tiparul Institutului tipografic, societate pe acții în Sibiu, sub responsabilitatea lui **Michail Gorula**.